

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Begrebet Angest

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angest", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angest*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 126. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698091968560/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angest

mener. Det Dæmoniske beroer naturligvis ikke paa den forskjellige intellectueller Gehalt, men paa Frihedens Forhold til den givne Gehalt*, og til den i Forhold til Intellectualitetens mulige Gehalt, idet det Dæmoniske kan ytre sig som Magelighed, der tænker en anden Gang; som Nysgjerrighed, der ikke bliver til mere end Nysgjerrighed; som uredeligt Selvbedrag; som gyndelig Blødtighed, der fortroster sig til Andre; som fornem Ignoreren; som dum Travlhed o.s.v.

Frihedens Indhold intellectuelt set er Sandhed, og Sandheden gjør Mennesket frit. Men netop derfor er Sandheden Frihedens Gjerning saaledes, at den bestandig frembringer Sandheden. Det følger af sig selv, at jeg ikke her tænker paa den nyeste Philosophies Aandrighed, der veed, at Tankens Nødvendighed ogsaa er dens Frihed, og som derfor, naar den taler om Tankens Frihed, kun taler om den evige Tankes immanente Bevægelse. Saadan Aandrighed tjener kun til at forvirre og vanskeliggjøre Communicationen mellem Mennesker. Hvad jeg derimod taler om er noget ganske Simpelt og Eenfoldigt, at Sandheden kun er for den Enkelte, idet han selv frembringer den i Handling. Er Sandheden paa nogen anden Maade for Individet, og forhindres den af ham i at være paa den Maade for ham, da have vi et Phænomen af det Dæmoniske. Sandheden har altid havt mange højrøstede Forkyndere, men Spørgsmaalet er, om et Menneske i dybeste Forstand vil erkjende Sandheden, vil lade den gennemtrænge sit hele Væsen, antage alle dens Consequenter, og ikke have i Nødsfald et Smulhu for sig selv og et Judas-Kys for Consequenter.

Der har nu i den nyere Tid været Tale nok om Sandheden; nu er det paa Tiden at Visheden, Inderligheden hævdes, ikke i den abstracte Forstand, hvori Fichte tog dette Ord, men aldeles concret.

Visheden, Inderligheden, hvilken kun opnaaes ved og er i Handlingen, afgjør, om Individet er dæmonisk eller ikke. Man holde blot Kategorien fast, og Alt giver sig, og det bliver tydeligt, at f. Ex. Vilkaarlighed, Vantro, Religionsspotterier o.s.v. ikke, som man i Almindelighed troer, mangler Indhold, men mangler Visheden, aldeles i

* I det N.T. forekommer Benævnelserne *σάρκα δαμονική* (Jac 3, 15). Saaledes som den paa dette Sted beskrives bliver Kategorien ikke tydelig. Naar man derimod tager et Hensyn til Stedet 2, 19. *καὶ τὰ δαμόνια πιστεύουσι, καὶ φροσῶσιν*. sa set man netop i den dæmoniske Viden Ufrihedens Forhold til den givne Viden.